

РЕШЕНИЕ

№ 337

гр. П., 18.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – П., III ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЕКАТЕРИНА Т. ГЕОРГИЕВА-
ПАНОВА

Членове: МЕТОДИ Н. ЗДРАВКОВ
ЖАНЕТА Д. ГЕОРГИЕВА

при участието на секретаря ВЕРГИНИЯ Н. П.А
в присъствието на прокурора А. Ф. Б.
като разгледа докладваното от ЖАНЕТА Д. ГЕОРГИЕВА Въззивно
гражданско дело № 20214400500216 по описа за 2021 година

Производство чл. 294 вр. чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 1/02.01.2020 г. по гр.д. № 864/2019 г. Районен съд гр. Ч.Б. е осъдил Прокуратурата на Република Б. да заплати на М. И. П. с посочени ЕГН и адрес в с. Г., община Ч.Б., обл. П. на основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ вр. чл. 52 от ЗЗД сумата от **25 000 лв.**, явяваща се причинени неимуществени вреди в резултат от водено срещу ищеца наказателно производство по НОХД № 451/17 г. по описа на РС С.. Със същото решение районният съд е осъдил Прокуратурата на Република Б. да заплати на М. И. П. на основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ вр. чл. 45 от ЗЗД сумата от **400 лв.**, явяващи се причинени имуществени вреди за възнаграждение за един адвокат по водено срещу ищеца наказателно производство по НОХД № 451/17 г. по описа на РС С..

Недоволна от така постановеното решение, в частта, в която е уважен предявеният иск за неимуществени вреди за сумата от **25 000 лв.** е останала въззивната страна Прокуратурата на РБ, ответник в първоинстанционното

производство, която чрез прокурор в РП – П. С.Х. в законоустановения срок го обжалва пред П.ския окръжен съд като неправилно и незаконосъобразно. Излагат се доводи за необоснованост и неправилност на постановеното решение при преценката за наличие на причинени на въззвиваемия вреди в причинна връзка с воденото досъдебно и съдебно наказателно производство, както и при определяне на справедливия размер на обезщетението по чл. 52 от ЗЗД. В жалбата се посочва, че по делото не са събрани доказателства за реално претърпени от ищеца неимуществени вреди извън обичайните такива, като и не са отчетени обстоятелствата като процесуалното поведение на въззвиваемия, които са удължили наказателното производство, липсата на възникнали нови заболявания или настъпили усложнения на съществуващи такива след **20.01.2017 г.**, краткият срок на воденото досъдебно и съдебно производство – 1 и 10 месеца срещу ищеца, тъй като първоначално ДП е образувано срещу неизвестен извършител, както и че по отношение на въззвиваемия не е взета мярка за неотклонение. Възражава се, че сумата от **25 000 лв.** е изключително завишена и не съответства на икономическия стандарт в страната в процесния период, като обезщетението надхвърля 5 пъти годишния доход на едно лице от заплати за 2017 г. Моли се въззивният съд да постанови решение, с което да отмени решението на районния съд в обжалваната част и да отхвърли частично предявения иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди като намали присъденото обезщетение.

В срока по чл. 263 ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор срещу въззивната жалба на РП – П. от въззвиваемата страна М. И. П. чрез пълномощника му адвокат И. В., с който се оспорва основателността на въззивната жалба.

Постановеното от П.ският ОС по въззивната жалба решение № 362/08.06.2020 г. по в.гр.д. № 161/2020 г., с което първоинстанционното решение е потвърдено в обжалваната част, в която е уважен иска за неимуществени вреди за сумата от **25 000 лв.** е отменено изцяло с решение № 51/11.03.2021 г. по к.гр.д. № 2340/2020 г. на ВКС, IV г.о.. В касационното решение на основания чл. 294 от ГПК са дадени задължителни указания на въззивния съд при повторното разглеждане на делото да назначи комплексна съдебно-медицинска експертиза с участието на вещи лица специалисти в областта на клиничната психология, ендокринологията и хирургията, които да

дадат заключение за наличието или липсата на причинно - следствена връзка между развитото се наказателно преследване срещу ищеца и твърдяните от него процесни неимуществени вреди, изразяващи се в посочените в исковата молба заболявания.

При новото въззивно разглеждане на делото въззивната Прокуратура на РБ чрез прокурор в ОП - П. А. Б. поддържа подадената въззивна жалба от РП – П..

В хода на въззивното производство при новото разглеждане на делото поради смъртта на въззиваемия М. И. П., настъпила на **18.10.2021 г.** на основание чл 227 от ГПК като въззиваеми страни по делото са конституирани наследниците му - Н. И. П., В. М. М. и И. М. И.. Въззиваемите чрез пълномощника си адвокат И. В. оспорват основателността на въззивната жалба.

Решението на РС Ч.Б. като необжалвано е влязло в законна сила в частта, в която Прокуратурата на Република Б. е осъдена да заплати на М. И. П. на основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ сумата от **400 лв.**, явяваща се причинени имуществени вреди за възнаграждение за един адвокат по водено срещу ищеца наказателно производство по НОХД № 451/17г. по описа на РС С..

Окръжният съд, като обсъди оплакванията, изложени в жалбите, взе предвид направените доводи, прецени събраните пред първата и въззивната инстанции доказателства в тяхната съвкупност и по отделно и съобрази изискванията на закона, намира за установено следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259 от ГПК, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Предмет на въззивна проверка е правилността на решението на РС Ч.Б., с което е уважен изцяло предявеният от М. И. П. против Прокуратурата на РБ иск с правно основание чл. 2 ал. 1 т. 3 пр. 1 от ЗОДОВ за сумата от **25 000 лв.**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на незаконното обвинение, за което е оправдан за престъпление по чл. 290 ал. 1 НК, за което е оправдан с влязла в сила присъда по НОХД № 451/2017 г. по описа на РС С., потвърдена с решение по ВНОХД № 437/2018 г. по описа на ОС В.Т..

За да уважи изцяло предявения иск за неимуществени вреди за сумата от **25 000 лв.** РС Ч.Б. е приел, че с оглед наличието на влязла в законна сила оправдателна присъда, с която ищецът М. И. П. е оправдан по повдигнато обвинение по чл. 290 ал.1 от НК са налице предпоставките за ангажиране на отговорността на Прокуратурата на РБ по реда на чл. 2 ал. 1 т. 3 пр. 1 от ЗОДОВ. Въз основа на показанията на разпитаните свидетели РС е приел, че от страна на ищеца са доказани претърпени неимуществени вреди и причинната връзка между тях и оправдателната присъда. Съдът е приел, че продължителността на наказателното производство срещу ищеца е около четири години, като е приел, че същият е бил наясно на **12.12.2014 г.** за това, че наказателното производство е образувано срещу него, тъй като е бил наясно, че предмет на досъдебното наказателно производство е истинността на показанията, дадени от него като свидетел на **07.11.2011 г.** по гр.д. № 451/2011 г. на РС Л.. Съдът е приел за доказано по делото, че ищецът е започнал да изпитва негативни емоции от този момент, като се чувствал неправомерно набеден, получените призовки от разследващите органи довели до засягане на доброто му име сред съселяните и приятелите му, явяванията му пред разследващите били свързани навсякъде с усещане за негативно отношение спрямо него, като негативните емоции нараснали след привличането му като обвиняем и в последствие като подсъдим. Приел е за доказано, че до образуване на наказателното производство ищецът е бил ловец, председател на ловната дружинка, семеен и се ползвал с добро име и авторитет след съселяните и познатите си, като активно участвал в социалния и културния живот на селото, а след образуване на наказателното производство, посещението в дома му на полицаи с полицейски автомобили и изземване ловното му оръжие в селото се заговорило, че е престъпник, приятелите му започнали да странят от него, а самият той се затворил в себе си и ограничил социалните си контакти с ходене единствено до магазина и здравната служба. Съдът е приел, че в резултат на преживяното по повод на наказателното производство здравословното състояние на М. И. П. се влошило, станал неработоспособен, не можел да се грижи за семейството си и съпругата му заминала в чужбина за да изкарва пари за прехраната на семейството, дъщеря му се принудила да го обгрижва постоянно като негов личен асистент. Районният съд е приел, че е налице причинна връзка между наказателното производство и негативните преживявания на ищеца, тъй като

същите са довели до постепенно влошаване на здравословното му състояние, като развил хипертония, впоследствие диабет, а след влошаването му преминал на инсулин и след това се наложили хирургични интервенции за отстраняване /ампутация/ и допълнително подкъсяване на долния му крайник. При тази преценка на фактите районният съд е приел, че предвид тези необратими тежки емоционални и здравословни последици справедливият размер на обезщетението за претърпените неимуществени вреди в резултат на незаконното обвинение е **25 000 лв.**

По делото е постановено въззивно решение № 362/08.06.2020 г. по в.гр.д. № 161/2020 г. на П.ския окръжен съд, с което първоинстанционното решение е потвърдено изцяло, но същото е отменено с решение № 51/11.03.2021 г. по к.гр.д. № 2340/2020 г. на ВКС, IV г.о.. В касационното решение на основания чл. 294 от ГПК са дадени задължителни указания на въззивния съд при повторното разглеждане на делото да назначи комплексна съдебно-медицинска експертиза с участието на вещи лица специалисти в областта на клиничната психология, ендокринологията и хирургията, които да дадат заключение за наличието или липсата на причинно-следствена връзка между развитото се наказателно преследване срещу ищеца и твърдяните от него процесни неимуществени вреди, изразяващи се в сочените в исковата молба заболявания.

СПОРНО по делото във въззивната инстанция е: налице ли са претърпени от въззиваемия М. И. П. неимуществени вреди, изразяващи се в негативно влияние върху личния и социалния му живот, засягане на достойнството му и доброто му име и влошаване на здравословното и психологическо му състояние в резултат на воденото срещу него досъдебно и съдебно производство за престъпление по чл. 290 ал. 1 НК, за което е оправдан с влязла в сила присъда по НОХД № 451/2017 г. по описа на РС С. и ако са налице доказани такива в причинна връзка в незаконното обвинение какъв е справедливият размер на дължимото му обезщетение за неимуществени вреди.

От представените по делото в първата инстанция писмени доказателства, които не са оспорени от страните се установява, че с влязла в законна сила на **25.01.2019 г.** присъда № 22/31.10.2018 г. по НОХД № 451/2017 г. на РС С. М. И. П. е признат за невинен в това, че на **07.11.2011 г.** в

гр. Л., пред състав на Районен съд – Л. в съдебно заседание по гр. д. № 451/2011 г. по описа на същия съд, като свидетел, устно и съзнателно потвърдил неистина, заявявайки, че на 15.10.2006 г. в гр. Ч.Б. е присъствал на предаване на сумата от 60 000 лева от Н. И. Б. и М.Ц. П., дадена на Ж.А. И. в дома ѝ, като в действителност не е присъствал на такова събитие и е оправдан по повдигнатото обвинение по чл. 290 ал. 1 от НК. Присъдата на РС С. е потвърдена с решение № 174/25.01.2019 г. на ОС В.Т., което е окончателно.

При тези доказателства въззивният съд съд приема, че отговорността на въззивната прокуратура може да бъде ангажирана при условията на чл. 2 ал. 1 т. 3 пр. 1 от ЗОДОВ при доказване на причинна връзка между претърпените вреди и незаконното обвинение. Въззивният съд приема, че при условията на чл. 4 от ЗОДОВ Държавата отговаря за тези вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, като обезщетение за неимуществени вреди се дължи при наличие на причинна връзка между незаконното обвинение за извършено престъпление и претърпените вреди. Наличието на такава връзка е в доказателствена тежест на ищеца, възбиваем в настоящото производство, респ. наследниците му след смъртта му, които следва да я установят при условията на пълно и главно доказване. Доколкото наличието на причинно - следствена връзка е елемент от фактическите състави, с които законът свързва отговорността на държавата по ЗОДОВ, когато такава връзка не е установена или не е установена за част от претендираните вреди обезщетение за тях не се присъжда.

Установява се от приложените досъдебни производства /ДП/, че ДП № 442/2014 г. по описа на РП Л. е образувано на **28.07.2014 г.** за престъпление по чл. 290 от НК срещу неизвестен извършител за това, че на **07.11.2011 г.** в съдебно заседание по гр. д. № 451/2011 г. по описа на РС Л., като свидетел, устно и съзнателно потвърдил неистина. Установява се, че по ДП М. П. е разпитван в РУ Л. в качеството на свидетел на **05.09.2014 г.**, а на **20.10.2014 г.** е извършена очна ставка между него и Ж.А. И. в същото РУ. Установява се, че с постановление на прокурор в РП Л. от **03.12.2014 г.** ДП № 442/2014 г. на РП Л. е изпратено по компетентност на РП Ч.Б. за разследване на престъпление по чл. 209 от НК, като в същото е посочено, че са налице противоречиви показания на няколко свидетели, един от които М. П., но се прави извод, че не са налице доказателства, от които да се направи извод, че

някое от разпитаните лица е осъществило състав на престъпление по чл. 290 от ал. 1 от НК или данни за извършено престъпление от общ характер на територията на РП Л.. Установява се от приложеното ДП № 410/2014 г. по описа на РП Ч.Б. /ЗМ № 706-2014 г. по описа на РУП Ч.Б./, че същото е образувано на **12.12.2014 г.** срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 209 от НК след изпращане по компетентност на ДП № 442/2014 г. на РП Л. без да е посочено в какво се изразява предствплението. Установява се, че на **01.07.2015 г.** от М. П. е събрано писмено сведение по ДП № 410/2014 г. по описа на РП Ч.Б. във връзка с събития, случили се през 2006 г. свързани с предаване на парична сума на Ж.А. И. от Н. И. Б. и М.Ц. П.. Установява се, че с постановление на прокурор в РП Ч.Б. от **23.03.2015 г.** ДП № 410/2014 г. по описа на РП Ч.Б. е спряно, а в последствие с постановление на прокурор в ОП П. от **03.12.2015 г.** е указано възобновяването му и разпит на свидетели, един от които М. П.. Установява се, че след възобновяне на наказателното на **03.05.2016 г.** М. П. е разпитван по ДП в качеството на свидетел. Установява се, че с постановление на прокурор в РП Ч.Б. от **02.09.2016 г.** ДП № 410/2014 г. по описа на РП Ч.Б. повторно е изпратено по компетентност на РП Л., като в постановлението е посочено, че има данни за лъжесвидетелстване от страна на свидетелите М. П. и Н. Д. в съдебно заседание по гр. д. № 451/2011 г. по описа на РС Л.. От постановлението се установява, че не са установени данни за извършено престъпление по чл. 209 ал. 1 от НК при сключване през 2006 г. на предварителен и окончателен договор за покупко-продажба на недвижим имот между Ж.А. И. от една страна и Н. Б. и М. П. от друга. Установява се, че с постановление за привличане на обвиняем от **20.01.2017 г.**, издадено от разследващ полицай в РУ Л. след като е призован и се е явил лично в полицейското управление М. П. е привлечен за това, че на **07.11.2011 г.** в гр. Л., пред състав на РС – Л. в съдебно заседание по гр. д. № 451/2011 г. по описа на РС Л., като свидетел, устно и съзнателно потвърдил неистина, заявявайки, че на 15.10.2006 г. в гр. Ч.Б. е присъствал на предаване на сумата от 60 000 лв. от Н. И. Б. и М.Ц. П. на Ж.А. И. в дома ѝ, като в действителност не е присъствал на такова събитие. Установява се, че на същата дата М. П. е разпитан в качеството на обвиняем и не се е признал за виновен, както и че е извършена очна ставка между него и свидетеля Н. П. Д.. Установява се, че със споразумение от **01.12.2016 г.** по НОХД 455/2016 г. по описа на РС Л. Н. П. Д. се е признал за виновен в извършване на престъплението лъжествиделстване

по чл. 290 от НК на **07.11.2011 г.** в съдебно заседание по гр. д. № 451/2011 г. по описа на РС Л. за същите обстоятелства, за които в следствие е повдигнато обвинение на М. П.. Установява се, че РП Л. е внесла обвинителен акт срещу М. П. за предсъплението по чл. 290 от НК на **22.02.2017 г.** и въз основа на него е образувано НОХД № 64/2017 г. по описа на РС Л.. Установява се, че по делото са проведени три открити заседания на **20.06.2017 г., 28.10.2017 г. и 21.11.2017 г.,** на които М. П., в качеството на подсъдим се е явил лично и е направил отводи на съдиите и секретарите в РС Л., както и на прокурорите в РП Л., като същите последователно са приемани, след което делото е изпратено на основание чл. 43 т. 3 от НПК на ВКС за определяне на друг равен по степен съд. Установява се, че с определение по ЧНД № 1232/2017 г. по описа на ВКС делото е изпратено за разглеждане на РС С.. Установява се, че по НОХД № 451/2017 г. по описа на РС С. са проведени шест открити съдебни заседания на **30.01.2018 г., 26.02.2018 г., 28.03.2018 г., 15.05.2018 г., 22.06.2018 г., 19.09.2018 г., 31.10.2018 г.,** на четири от които М. П., в качеството на подсъдим се е явил лично, а неявяването му в останалите две е станало причина за отлагане на делото. Установява се, че по ВНОХД № 437/2018 г. по описа на ОС В.Т. е проведено едно открито съдебно заседание на **13.12.2018 г.,** на което М. П. се е явил лично.

От представените по делото в първата инстанция епикризи се установява, че М. И. П. е провел оперативно болнично лечение през периода **25-28.03.2015 г.** при окончателна диагноза Тромбоза на тиб. Артерии в дясно и придружаващи заболявания Диабетес мелитус, АХ, ИБС, ИКМП, СН II ф.к., спешно оперативно болнично лечение през периода **07-12.04.2015 г.** при окончателна диагноза Атеросклероза на артерии на крайниците, Некроза на дясна подбедрица, болнично лечение през периода **15-19.02.2016 г.** при окончателна диагноза Тромбозис хроника артерия феморали суперфициалис дескстра, флегмона парс ампутационем феморалис дескстра, реампутацио феморис дескстра, болнично лечение през периода **01-05.05.2018 г.** при окончателна диагноза Стенозис АСФ син. Установява се от представените в първата инстанция амбулаторни листове и етапна епикриза от **15.08.2019 г.,** издадена от д-р Т.Д., че през периода **01.04.2015 г. – 15.08.2019 г.** на М. И. П. са поставяни и следните диагнози, за които е търсил лекарска помощ: Неинсулинозависим захарен диабет с периферна ангиопатия, Хипертонично

сърце със застойна сърдечна недостатъчност, периферна ангиопатия при болести, класифицирани другаде, емболия и тромбоза на долни крайници, ХСБ, КТ – ПФ.К, ИКМП, ИБС, Инсулинозависим захарен диабет, диабетна ретинопатия, диабетна полиневропатия, Ханк. Състояние след ампутация на д. долен крайник до средна трета на бедрото, Състояние след ангиопластика, Дистална оклузия на А. Тибиалис постериор син. Установява се от представеното в първата инстанция ЕР на ТЕЛК № 2269/113/**18.06.2015 г.**, че на М. И. П. е определена 96 % намалена работоспособност с чужда помощ за срок от 3 години., от които 90 % за ампутация на дясно бедро.

Установява се от представените билет за лов на М. И. П. и разрешение за съхранение, носене и употреба на огнестрелно оръжие, че за периода от м. XI 2018 г. – м. XII 2019 г. същият е имал право да извършва лов, а разрешението за оръжието е издадено на **15.05.2019 г.**

По делото в първата инстанция са разпитани като свидетели В. М. М., С. Ц. П. и М. И. М., които имат непосредствени впечатления от състоянието на М. И. П., като първата свидетелка е негова дъщеря, а другите двама свидетели са съответно съсед и кмета на селото, в което е живял починалия въззиваем – с. Г.. В качеството на свидетел М. установява, че от 2004 г. майка ѝ работи и живее в чужбина, поради което тя се е грижила за баща си. Свидетелят П. установява, че е съсед и ловджия и е ходил заедно с починалия въззиваем както на лов, така и да охраняват селото. Установява, че още през 2014 г. М. П. му казал, че е обвинен неправилно, а през 2017 г. разбрал, че са му взели оръжието и не може да ходи на лов, като се оплакал, че живота му се е променил на 180 градуса. Установява, че след това го е канил да излиза, но М. П. отказал, вкл. след връщане на оръжието му. Свидетелят М. установява, че М. П. бил загрижен за селото, правел нощни обходи за го пази, бил активен човек и ловец, председател на ловната дружинка. Установява, че починалия въззиваем преживял тежко вземането на ловното му оръжие и невъзможността да ходи на лов, плачел, спрял да излиза от дома си, спрял да се интересува от проблемите на селото и едва след като е оправдан започнал да излиза и се явил на събрание, като от дъщеря му знае, че несправедливото обвинение му се е отразило много тежко. Въззивният съд съобрази, че свидетелката В. М. е конституирана като въззиваема в качеството на наследник на починалия ищец в производството пред въззивната инстанция и

приема, че показанията ѝ не следва да се ценят като свидетелски с оглед новото ѝ процесуалното качество, а като обяснения на страна. Съдът приема, че показанията на другите двама свидетели, които не са от кръга на близките на починалия въззиваем и не са опровергани от други събрани по делото доказателства следва да бъдат кредитирани.

Установява се от заключението на приетата пред въззивната инстанция съдебна психолого - психиатрична експертиза, изготвена от вещите лица д-р Н. Л. – психиатър и А. А. – психолог, че след преглед на медицинската документация от заболяванията на М. И. П. през периода от **01.01.2015 г. до м. 01.2019 г.** като психосоматични следва да се разглеждат артериалната хипертония и диабетът, който в началото се е развивал като неинсулинозависим - Диабет тип 2. Според вещите лица и двете заболявания са открити преди посочения период, в който освидетелстваният е разследван за престъплението, за което е оправдан, като след ампутация на крайник през 2015 г. поради декомпенсация на диабета му преминава на инсулиново лечение. Вещите лица заключават, че липсва информация освидетелствания да се е обръщал за психиатрична помощ или да е търсил психологични консултации във връзка с емоционалното му състояние вследствие на воденото срещу него разследване. Вещите лица заключават, че стресът, ако не е отключващ фактор за диабета, при тип 2 оказва влияние върху протичането му и може да се разглежда като съобуславящ фактор. Според вещите лица дистресът на личността във връзка е разследването на освидетелствания за престъпление е довело не само до емоционални, когнитивни и поведенчески симптоми, но и до физиологични, като към последната група се отнасят повишаване стойностите на артериалното налягане, покачване нивата на кръвната захар, ритъмни нарушения. Установяват, че проблемът със съдовите заболявания при диабета е доста комплексен, тъй като диабетът потенцира 4 пъти в повече в сравнение със заболяемостта в популацията развитието на атеросклероза и по тази причина се засягат всички съдове на крайниците, но най - вече на сърцето, артериите, които хранят мозъка и тези на долните крайници. При коментиране на засяганията на централната нервна система при атеросклероза на артериите на мозъка, вещите лица заключават, че при освидетелстването в амбулаторни условия на освидетелствания с тестово и клинично ориентирано интервю са констатирани когнитивни нарушения без засягания на интелектуалните качества на личността, които алармират за

нарушена мозъчна функция, предшестваща разгръщането на съдова деменция. Според вещите лица този медицински проблем не е без връзка и със стреса от разследването за престъпление, оказващ влияние върху протичането на артериалната хипертония и диабета при предоставеното за освидетелстване лице.

Установява се от заключението на приетата пред въззивната инстанция съдебно – медицинска експертиза, изготвена от вещото лице доц. д-р Л. Б. – съдов хирург, че моментът на началото на съдовата патология не може да се определи, но първият прием по повод исхемични оплаквания в отделение по съдова хирургия е настъпил на **25.03.2015 г.**, където пациентът е споделил, че оплакванията датират от около 30 дни. Вещото лице установява, че в рамките на болничното лечение на М. П. е поставена диагноза ТРОМБОЗИС ХРОНИКА АА, ТИБИАЛЕС УТРИУСКВЕ, ГАНГРЕНА СИКА ДИГИТИ I ПВДИС ДЕКСТРА ЕТ ДИГИТИ II ПЕДИС СИНИСТРА с придружаващи заболявания. Диабетис мелитус , Арт.хипертония ,ИБС , ИКМП СН II Ф.К и поради техническа невъзможност за интервенционално лечение пациентът е насочен към Т. Болница. Вещото лице установява, че за началото на страданията от диабет, липсва екзактна документация с изключение на Амбулаторен лист № 000326/**01.04.2015**, където в анамнезата е споменато, от болния, че страда от диабет от **2013 г.** Вещото лице установява, че по отношение на извършвани прегледи през периода **01.01.2015 г. - 31.01.2019 г.** медицинската документацията е непълна по отношение на амбулаторните прегледи и визитите при личният лекар, но пролежаването в лечебно заведение винаги е свързано с преглед на болния, така че прегледи за периода със сигурност са извършвани, надлежно отразени в епикризите. Вещото лице е описало подробно лечението на съдовите страдания на пациента М. П. за периода както следва: **23.03 - 25.03.2015 г** - УМБАЛ „***“ ЕАД, гр. П. за диагностично уточняване на съдовия статус на пациента и насочването му към център извършващ по онова време ендоваскуларно лечение – „Т. Болница“, гр. С.; **25.03 – 28.03.2015 г.** – „Т. Болница“, гр. С. - извършена оперативна интервенция; **07.04 – 12.04.2015 г.** - бедрена ампутация в дясно; **30.11.-07.12.2015 г.** - ФЛЕГМОНА ПАРС АМПУТАЦИОНЕМ ФЕМОРИС ДЕКСТРА . ЕКСЦИЗИО . ЛАВАЖ , ДРЕНАЖ; 15/02/2016- 19.02.2016 - ТРОМБОЗИС ХРОНИКА АРТЕРИЯ ФЕМОРАЛИС СУПЕРФИЦИАЛИС ДЕКСТРА. ФЛЕГМОНА ПАРС АМПУТАЦИОНЕМ ФЕМОРИС ДЕКСТРА .

РЕАМПУТАЦИО ФЕМОРИС ДЕКСТРА; **01.05.2018 г. – 04.05.2018 г.** - МБАЛ „***“, гр. П.. Според вещото лице конкретната причина за възникването на некрозата на дясна подбедрица при М. П. е рА.та ретромбоза на тибиялните съдове след извършването на първоначалната РТА, като извършването на реампутацията на дясно бедро е наложена от персистиращото възпалително усложнение от бедрената ампутация, неповлияващо се от консервативно лечение. Установява, че ангиопластиката на лява повърхностна бедрена артерия е наложена от екзацербацията на отдавна известното съдово заболяване.

Установява се от заключението на приетата пред въззивната инстанция съдебно – медицинска експертиза, изготвена от вещото лице д-р Р. М. – ендокринолог, че към **01.01.2015 г.** при М. П. е наличен Разгънат Метаболитен Синдром, който включва: Захарен диабет – тип 2 /ЗД-Т2/ некомпенсиран с Диабетна полиневропатия; Диабетна микроангиопатия, довела до Ишемична болест на сърцето /ИБС/, Ишемична кардиомиопатия /КМП/, довела до Сърдечна недостатъчност - Н Функц. клас; Диабетна макроангиопатия, довела до Хронична ишемична болест на крайниците /ХАНК/; Артериална хипертония, която също е част от Метаболитния синдром. Според вещото лице при М. П. през **2018 г.** са налични данни за Диабетна бъбречна болест - израз на диабетната микроангиопатия, а в епикриза от личен лекар на същия е отбелязана Диабетна ретинопатия, която също е израз на диабетната микроангиопатия. Вещото лице съобщава, че при комплексната съдебно психолого-психиатрична експертиза, изготвена по делото през 2021 г. са установени болестни характерово – паметово - поведенчески прояви, характерни за Мозъчна атеросклероза, която също е израз на Микроангиопатия. Установява, че конкретните прояви на Метаболитния синдром, отразени като отделни болестни прояви са отразени подробно и хронологично в епикриза от общопрактикуващ лекар, а също така и в епикризите приложени по делото. Установява, че диагностицирането на конкретните болестни прояви датира от **2011 г.**, но обичайно те са започнали по-рано. Вещото лице установява, че от цялата приложена по делото медицинска документация е видно, че на М. П. са извършвани необходимите консултации, прегледи, изследвания и лечения-медикаментозно и оперативно по съответните ред и честота, отразени в съответните правила, препоръки и изисквания на НЗОК. Установява обаче, че медикаментозното лечение има

възможност да само частично да облекчи актуалните болестни прояви, тъй като не решава проблемите, предизвикали заболяванията. Установява, че конкретната проява на компонента на Метаболитния синдром З.Д.-Т2 е диагностицирана през **2013 г.**, но най - вероятно е започнал по-рано. Според вещото лице прегледите, консултациите и лечението са без отклонения от нормативно закрепените изисквания и предписания на НЗОК, като лечението отначало е било с таблетна форма, а след оперативната интервенция М. П. е преминал и на инсулинолечение поради трайно високи кръвни захари. При отговор на въпрос № 6 относно причинната връзка между психоемоционалния стрес и развитието на заболяванията при М. П. и усложняването им вещото лице поддържа обстойните изводи в констативно – съобразителната част на заключението, при които са разгледани подробно биохимични, системни, органни и клетъчни болестни промени в организъм подложен на постоянен стрес. Вещото лице заключава, че тези промени са задействани още във фаза на досъдебно производство и частично дезактуализирани, но продължаващи и след приключване на крайната оправдателна присъда. Вещото лице посочва, че захарния диабет тип 2 и особено некомпенсирания е признат и за сърдечно-съдово заболяване, наред с другите болестни промени и не може да се приеме, че същият съставлява само повишение на кръвните захарни нива. Вещото лице заключава, че привличането на М. П. в досъдебно и съдебно производство са поставили същия в дистрес успоредно с такъв от наложителното оперативно лечение, който е невъзможно е да бъде овладян от лечение отразено в предписанията на нормативите на НЗОК, т.е. само от захаропонижаващи медикаменти от всякакъв вид. Вещото лице заключава, че е налице пряка причинно-следствена връзка със здравословното му състояние, включително и с последващите ампутации през следващите години, макар и не единствена такава.

При съобразяване на трайната практика на ВКС, въззивният съд приема, че неимуществените вреди се изразяват в накърняването на неимуществени права, блага или правнозащитими интереси (нравствените, емоционални, психически, психологически терзания на личността; накърнената чест, достойнство, добро име в обществото), като при доказването на вредите съдът не е строго ограничен от формалните доказателства за установяване наличието на подобно увреждане в рамките на обичайното за подобни случаи и е нормално да приеме, че по време на цялото наказателно производство

лицето, незаконно обвинено в извършване на престъпление, изпитва неудобства, чувства се унижено, а също така е притеснено и несигурно; накърняват се моралните и нравствените ценности у личността, както и социалното му общуване.

Съгласно т. II от [ППВС № 4 от 23.12.1968 г.](#) за да определи размера на дължимото обезщетение за претърпени неимуществени вреди по предявления иск, съдът следва да вземе предвид всички факти и обстоятелства, имащи значение с оглед разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД - продължителността на воденото наказателно производство, естеството на причинените на ищеца емоционални страдания и неудобства, начина, по който повдигнатите обвинения, мерките за неотклонение и мерките за процесуална принуда са се отразили върху емоционалното му състояние, съдебното минало на ищеца и всички др. обстоятелства от значение за спора, установени по делото. Налице е трайна практика на ВКС, която приема, че съществува връзка между стандарта на живот в страната към момента на увреждането и размерът на обезщетението за неимуществени вреди, защото критерият на справедливостта не може да съществува извън конкретните условия, включващи и време и място на възникване на увреждането, етап на обществено - икономическо развитие, конкретна икономическа конюнктура, стандарт на живот, средно - статистически размер на доходите. Налице е и трайна практика на ВКС /арг. [решение № 341/05.10.2012 г. по гр. дело № 1310/2011 г.](#), IV ГО на ВКС, [решение № 353/06.11.2015 г. по гр. дело № 892/2015 г.](#), IV ГО на ВКС, [решение № 397/26.11.2015 г. по гр. дело № 6047/2013 г.](#), IV ГО на ВКС, [решение № 425 от 1.12.2015 г. по гр. д. № 3143/2015 г.](#), IV ГО на ВСК, [определение № 539/13.06.2022 г. по гр.д. № 932/2022 г.](#) III ГО на ВСК и/ др., в която се приема, че употребеният в [чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ](#) израз "обвинение в извършване на престъпление" трябва да се тълкува по-широко за нуждите на специалния деликт, а не в тесния му наказателно - процесуален смисъл. Лицето, срещу което е образувано наказателно производство, търпи вреди от проведеното срещу него наказателно преследване и в случаите, когато производството е прекратено без да му е повдигнато обвинение. ВКС приема също, че и в случаите, когато първоначално досъдебното наказателно производство е образувано срещу неизвестен извършител при достатъчно данни за извършено конкретно престъпно деяние, а едва по -късно ищецът е бил уличен и/или срещу него е

било повдигнато обвинение за същото престъпление, той търпи вреди от наказателното преследване и в периода от време преди уличаването му, респ. преди повдигане на обвинението срещу него, ако той е бил единственото лице, което е могло да извърши престъпното деяние, за което производството първоначално е образувано срещу неизвестен извършител. В тези случаи ищецът търпи вредите от наказателното преследване от момента, в който е узнал за образуваното наказателно производство за конкретното престъпно деяние, което единствено той би могъл да извърши.

Като съобрази цитираната задължителна съдебна практика и обсъдените по – горе писмени доказателства, които кореспондират помежду си, въззивният съд намира, че по делото може да се направи обоснован извод за наличие на пряка причинна връзка между емоционалните страдания на починалия въззиваем М. П., изразяващи се във влошаване на качеството на неговия социален и личен живот, засягане на достойнството му и доброто му име, както и влошаване на здравословното му състояние в резултат на негативния стрес след привличането му като обвиняем за престъпление по чл. 290 от НК, внасянето на обвинителен акт срещу него и образуване на съдебно наказателно производство на по - късен етап, както и за наличие на предпоставки за ангажиране на отговорността на въззивната прокуратура по ЗОДОВ. Съдът приема, че по делото не се събраха доказателства преди привличането му за обвиняем М. П. да е бил единственото лице, което е могло да извърши престъпното деяние, за което досъдебното производство по чл. 290 от НК е образувано срещу неизвестен извършител, независимо, че имал негативни преживявания от 2014 г., които споделил със свидетеля С. П.. Установява се, че в съдебното заседание по **07.11.2011 г.** по гр. д. № 451/2011 г. по описа на РС Л. показания са дадени от няколко свидетели и именно установяването на противоречието между тях е било предмет на образуваното през м. VII 2014 г. досъдебно наказателно производство, но също така се установява, че към м. XII 2014 г. според РП Л. по делото не е имало данни за лъжесвидетелстване от което и да от лицата, разпитани на **07.11.2011 г.** по гр. д. № 451/2011 г. по описа на РС Л., поради което ДП е изпратено по компетентност за разследване на друго престъпление – измама, извършена от лицата, с които подалото сигнала лице е договоряло - Н. И. Б. и М.Ц. П.. При тези доказателства не може да се приеме, че от датата на образуване на ДП в РП Ч.Б. през м. XII 2014 г. за престъпление на други лица М. П. е имал

основание да счита, че наказателното производство се води срещу него и че даваните от него самия свидетелски показания във връзка с престъпление по чл. 209 от НК през м. V 2016 г. са свързани с водене на наказателно производство срещу него. Не се доказва по делото М. П. да е разбрал преди м. I 2017 г. за осъждането на другия свидетел Н. П. Д. по сключено от него споразумение с РП Л. за престъпление по чл. 290 от НК и на това основание да е считал от м. XII 2016 г., че срещу него самият също се води ДП за лъжесвидетелстване. При тези данни следва да се приеме, че наказателното производство конкретно срещу Макми П. е продължило през периода от **20.01.2017 г. до 25.01.2019 г..** От показанията на разпитаните свидетели С. Ц. П. и М. И. М. безспорно се установи според съда, че въззивникът е понесъл тежко, с изключително безпокойство и притеснения обвиненията в престъплението по чл. 290 ал. 1 от НК през м. I. 2017 г., както и обстоятелството, че непосредствено след това е отнето оръжието му и не е можел да ходи на лов до приключване на наказателното производство през м. I 2019 г., които обстоятелства са станали достояние на съседите му, колегите му в ловната дружинка, на която бил председател, близките му и обществеността в с. Г.. Въззивният съд съобрази интензивността на емоционални страдания на въззивнаемия М. П. през периода от м. I 2016 г. – м. I 2019 г. по водените срещу него досъдебно и съдебно наказателно производство, които безспорно се установиха по делото и се изразяват в значително влошаване на качеството на неговия живот в резултат на засягане на достойнството му и доброто му име след обвиняването му за престъпление, за което в последствие с влязла в сила присъда е оправдан. Съдът съобрази също продължителността на воденото наказателно производство срещу въззивника - две години, което е в рамките на разумния срок за провеждане на досъдебно и съдебно наказателно производство, тежестта на повдигнатото обвинение по чл. 290 ал. 1 от НПК, за което се предвижда наказание лишаване от свобода до 5 години и не съставлява тежко умишлено престъпление, липсата на взета мярка за неотклонение в наказателното производство, но приема, че привличането на починалия въззиваем като обвиняем и необходимостта да се защитава по повдигнатото срещу него обвинение само по себе си е основание за значителен стрес и притеснения у всеки човек, още повече при чистото му съдебно минало каквато е настоящата хипотеза. Съдът съобрази събраните писмени

доказателства и изслушаните заключения на две съдебно – медицински експертизи и съдебна психого - психиатрична експертиза за установяване на спорните обстоятелства във връзка с влошаване на здравословното състояние на М. П. след м. XII 2014 г., за които по делото са и приема, че към датата на привличането му като обвиняем през м. I 2017 г. М. П. вече е бил диагностициран с редица заболявания, които са проява на диагностицирано през 2013 г. заболяване Метаболитен синдром, което обхваща симптомите на редица заболявания, в това число сърдечно – съдови, хормонални и др., в резултат на протичането на които се е достигнало до ампутацията на дясно бедро през пролетта на 2015 г., както и приема, че липсва доказана пряка причинна връзка между влошаването на здравословното състояние на починалия въззиваем през периода м. XII 2014 г. – м. I 2017 г. и незаконното обвинение. Безспорно се установи по делото, че стресът, притесненията, неудобствата и тревогите от явяванията на М. П. на разпитите, снемане на отпечатъци, срещи с полицейски служители по ДП и на насрочените по делото в съдебната му фаза общо 8 открити заседания, на които се е явявал лично през периода м. I 2017 г. – м. I 2019 г. вкл. са се отразили негативно на психиката на М. П. въпреки липсата на данни за търсена помощ в тази насока и са станали един от факторите за влошаване на съществуващите му към този момент сериозни заболявания, поради което може да се приеме, че е налице пряка причинна връзка между допълнителното влошаване на вече влошеното му здравословното му състояние за периода от тези две години по време на воденото срещу него наказателно производство, през които са диагностицирани допълнително заболяванията Диабетна бъбречна болест, Диабетна ретинопатия и Мозъчна атеросклероза. Безспорно се доказаха със свидетелските показания промените в начина на живот и поведението на М. П., който станал по - затворен, социално неангажиран, загубил интерес към любимото си хоби и др. и същите се отразили значително върху качеството му на живот в посока влошаването му. Като съобрази гореизложеното и стандарта на живот към периода м. I 2017 г. – м. I 2019 г. вкл., в рамките на който МРЗ от 460 лв. месечно се е повишила до 560 лв. месечно въззивният съд намира, че обезщетение в размер на сумата от **15 000 лв.** справедливо репарира доказаните реално претърпени неимуществени вреди за този период, които действително са над обичайните с оглед засягане на авторитета на починалия въззиваем като председател на ловната дружинка в с. Г. и човек,

ангажиран с проблемите и охраната на селото в предходен момент, както и обстоятелството, че при тежкото му здравословно състояние и невъзможността да се придвижва и обгрижва сам след м. IV 2015 г. на същия е наложило да се явява на разпит в гр. Ч.Б. през м. I 2017 г., както и да се явява осем пъти в заседанията по образуваните НОХД в гр. Л., гр. С. и гр. В.Т. и вместо да се концентрира върху лечението си е трябвало да организира защитата си в наказателното производство, което допринесло за допълнителното влошаване на здравословното му състояние. Безспорно се установи по делото, че починалият въззиваем се е ползвал с голямо уважение сред колегите си ловци и обществеността в с. Г. и поради това е избран както за председател на ловната дружинка, така и за човек, който да охранява селото, а след привличането му като обвиняем не е можел да участва в дейността на ръководената от него ловна дружинка и да извършва ловна дейност, която от дълги години е негово хоби, поради което въззивният съд приема, че е доказано засягане със значителен интензитет на доброто му име и начина му на живот през периода на воденото наказателно производство. По делото не се доказва влошаване на семейното или финансовото положение на М. П. в резултат на воденото наказателно производство, тъй като по делото се установи, че съпругата му е работила повече от 10 години преди привличането му като обвиняем в чужбина, а не след това, каквито са твърденията в ИМ, а на същият е призната 96 % загубена работоспособност с ЕР на ТЕЛК още през м. VI 2015 г., т.е. преди привличането му като обвиняем за престъплението по чл. 290 от НК. Влошаването на здравословното състояние на М. П. през периода м. XII 2014 г. – м. XII 2016 г. не се намира в пряка причинна връзка с повдигнатото срещу него незаконно обвинение на по – късен етап, поради което при съобразяване на всички обстоятелства по делото, посочени по – горе, въззивният съд приема, че искът за заплащане на обезщетение е доказан по основание и размер за сумата от **15 000 лв.**, а за разликата над сумата от **15 000 лв.** до сумата от **25 000 лв.** е недоказан и поради това неоснователен.

При тези правни изводи въззивният съд намира, че въззивната жалба е частично основателна и следва да бъде уважена в частта, в която в полза на починалия въззиваем М. П. е присъдено обезщетение в размер над **15 000 лв.** до **25 000 лв.**, в която част обжалваното решение следва да бъде отменено като неправилно и вместо него бъде постановено друго, с което искът в тази

му част следва бъде отхвърлен като недоказан и поради това неоснователен. В останалата му част, в която първоинстанционният съд е уважил предявения иск за сумата от **15 000 лв.** обжалваното решение бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

С оглед изхода на делото на основание чл. 78 ал. 3 от ГПК в полза на въззиваемите следва да се присъдят направените по делото в двете въззивни инстанции и касационната инстанция от наследодателя им и тях самите разноси за адвокатско възнаграждение съобразно отхвърлената част от жалбата. При разглеждане на делото във въззивната и касационната инстанции от въззиваемите и техния наследодател общо са направени разноси за адвокатско възнаграждение в размер на **3 952 лв.**, от които съобразно отхвърлената част от жалбата следва да се присъдят разноси в размер на **2 371,20 лв.** В първата инстанция липсват присъдени с решението разноси за адвокатско възнаграждение и държавна такса, а дължимият им размер е посочен само в мотивите към решението без да направено искане за допълване на решението в частта относно разноските или поправка по реда на чл. 247 от ГПК, поради което въззивният съд няма правна възможност да се произнесе относно дължимият размер на тези разноси съобразно уважената част от иска, за който е отхвърлената част от въззивната жалба.

Водим от горното, Окръжният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 1/02.01.2020 г. по гр.д. № 864/2019 г. на Районен съд гр. Ч.Б., в обжалваната част, в която Прокуратурата на Република Б. е осъдена да заплати на М. И. П., ЕГН ***** от с. Г., община Ч.Б., обл. П. на основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ вр. чл. 52 от ЗЗД разликата над сумата от **15 000 лв.** до предявения размер от **25 000 лв.**, като вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявеният от М. И. П., ЕГН *****, б.ж. от с. Г., община Ч.Б., обл. П., починал на **18.10.2021 г.**, поддържан от наследниците му Н. И. П., ЕГН *****, В. М. М., ЕГН ***** и И. М. И., ЕГН ***** против Прокуратурата на Република Б., представлявана от

Главния прокурор за разликата над сумата от **15 000 лв.** до предявения размер от **25 000 лв.**, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди в резултат на незаконното обвинение за престъпление по чл. 290 от НК, за което е оправдан с влязла в законна сила присъда по НОХД № 451/17 г. по описа на РС С..

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1/02.01.2020 г. по гр.д. № 864/2019 г. на Районен съд гр. Ч.Б., в обжалваната част, в която Прокуратурата на Република Б. е осъдена да заплати на М. И. П., ЕГН ***** от с. Г., община Ч.Б., обл. П. на основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ вр. чл. 52 от ЗЗД сумата от **15 000 лв.**, явяващи се причинени неимуществени вреди в резултат от водено срещу ищеца наказателно производство по НОХД № 451/17 г. по описа на РС С..

ОСЪЖДА на основание чл. 78 ал. 3 от ГПК Прокуратурата на Република Б., представлявана от Главния прокурор да **ЗАПЛАТИ ОБЩО** на Н. И. П., ЕГН *****, В. М. М., ЕГН ***** и И. М. И., ЕГН ***** и тримата от с. Г., община Ч.Б., обл. П. сумата от **2 371,20 лв.** за направени във въззивното и касационното производства разноски за адвокатско възнаграждение от тях и наследодателя им М. И. П. за защита по подадената от РП – П. частично неоснователна въззивна жалба.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщаването му на страните при условията на чл. 280 ал. 1 т. 1 ГПК, с касационна жалба.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____